

CADRUL NORMATIV AL RĂSPUNDERII PENTRU ABATERI DE INTEGRITATE

Acte legislative principale:

Legea nr. 82/2017 privind integritatea

Stabilește cadrul legal pentru prevenirea și combaterea corupției, promovarea integrității și responsabilitatea autorităților.

Codul educației al Republicii Moldova

Reglementează integritatea academică, responsabilitatea instituțională și mecanisme de prevenire a plagiatului.

Codul muncii al RM

Prevede răspunderile disciplinare și procedurile de aplicare a sancțiunilor pentru angajați.

Codurile de etică și regulamentele universitare

Stabilesc standardele de conduită profesională și academică, precum și proceduri pentru aplicarea sancțiunilor.

MĂSURI ESENȚIALE PENTRU MENȚINEREA INTEGRITĂȚII ÎN INSTITUȚII:

- ❗ Angajare pe criterii de merit
- ❗ Neadmiterea favoritismului
- ❗ Respectarea conflictelor de interese
- ❗ Denunțarea corupției
- ❗ Declararea averii și intereselor
- ❗ Transparență decizională

CODUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

Promovarea integrității academice

- ✔ Promovează onestitatea academică și responsabilitatea instituțională
- ✔ Impune universităților să adopte coduri de etică
- ✔ Stabilește mecanisme de prevenire a plagiatului

Mecanisme de prevenire

- ✔ Utilizarea unor sisteme de detectare a plagiatului
- ✔ Informarea și educarea continuă a studenților
- ✔ Implementarea unor proceduri de validare a lucrărilor

Sancțiuni pentru abateri

- ✗ Invalidarea examenelor

- Exmatriculare
- Suspendare

FORME FRECVENTE DE ÎNCĂLCARE A INTEGRITĂȚII

- Plagiat
- Fraude la examene
- Falsificarea documentelor

STRUCTURI INTERNE DE CONTROL UNIVERSITAR

Comisii de etică universitară

- ✔ Stabilirea și aplicarea normelor etice în mediul academic
- ✔ Prevenirea și combaterea abaterilor de integritate
- ✔ Consultanță și orientare privind aspectele etice
- ✔ Supravegherea implementării codurilor de etică

Rectoratul și decanatele

- ✔ Responsabilitatea de conducere a instituției
- ✔ Adoptarea și implementarea regulamentelor privind integritatea
- ✔ Coordonarea activităților de prevenire a corupției
- ✔ Aplicarea sancțiunilor pentru abateri de integritate

Proceduri interne de investigare

- ✔ Definirea clară a mecanismelor de sesizare
- ✔ Asigurarea confidențialității și protecția informanților
- ✔ Conducerea anchetelor rapide și eficiente
- ✔ Documentarea și urmărirea procedurilor de urgență

CODURILE DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Regulamente interne

- ⚠ Stabilite de fiecare universitate prin regulamente interne
- ⚠ Reglementează comportamentul etic al studenților și cadrelor didactice
- ⚠ Conțin norme privind integritate academică și responsabilitatea instituțională

Norme etice principale

Plagiat și copiere

Copierea neautorizată a lucrărilor altora, nerespectarea cerinței de originalitate în lucrările academice și neprezentarea explicită a sursei informațiilor preluate.

Relații profesor-student

Stabilirea unor limite clare în relațiile profesor-student, evitarea oricărei forme de abuz sau exploatare a poziției de încredere.

Imparțialitatea evaluării

Garantarea unui proces de evaluare corect, transparent și imparțial, conform criteriilor prestabilite și a regulilor de echitate.

Codurile de etică completează legislația generală, adaptând standardele la contextul academic

ETAPELE PROCEDURII DE IDENTIFICARE ȘI SANȚIONARE A ABATERILOR CONFORM REGULAMENTELOR UNIVERSITARE:

- ⚠ **Sesizare** - identificarea și raportarea abaterii de către orice persoană interesată
 - ⚠ **Verificare preliminară** - evaluarea temeiniciei sesizării și colectarea elementelor de probă
 - ⚠ **Audiere** - procedura de audiere a părților interesate și a martorilor
 - ⚠ **Raport** - elaborarea și prezentarea raportului cu recomandări privind aplicarea sancțiunilor
- ### CODUL MUNCII ȘI REGULAMENTELE UNIVERSITARE
- #### **Responsabilitățile personalului angajat:**
- ✔ Respectarea atribuțiilor și normelor interne de la locul de muncă
 - ✔ Conformarea cu disciplina muncii și standardelor de conduită profesională
 - ✔ Implementarea regulilor și procedurilor stabilite de instituție
 - ✔ Participarea activă la promovarea culturii integrității și transparenței

Sancțiuni disciplinare conform Codului Muncii

- ➡ Avertisment
- ➡ Mustrare
- ➡ Mustrare aspră
- ➡ Concediere

PRINCIPII ALE APLICĂRII SANȚIUNILOR

- Legalitate și imparțialitate
- Dreptul la apărare
- Proportionalitatea sancțiunii

RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A STUDENȚILOR

Faptele sancționabile

- Plagiul și copiatul la examene
- Coruperea cadrelor didactice sau colegilor
- Complicitatea la fraude academice
- Neimplicarea în sesizarea actelor de corupție

Măsurile disciplinare

- Avertisment scris
- Muștrare publică
- Suspendare temporară
- Exmatriculare

În contextul academic, răspunderea disciplinară se aplică atât cadrelor didactice, cât și studenților, conform regulamentelor instituționale.

SANȚIUNI DISCIPLINARE ÎN MEDIUL UNIVERSITAR

Gradarea sancțiunilor disciplinare:

Criterii de aplicare

- ✓ Gravitatea faptei
- ✓ Consecințele pentru instituție
- ✓ Repetarea abaterii
- ✓ Circumstanțele personale

CLASIFICAREA RĂSPUNDERII JURIDICE ÎN MEDIUL ACADEMIC

Disciplinară

Aplicată de factorii de decizie din instituție pentru abateri care afectează exercitarea atribuțiilor de funcție și etica profesională.

Civilă

Aplicată pentru repararea prejudiciului produs prin faptă sau neglijență.

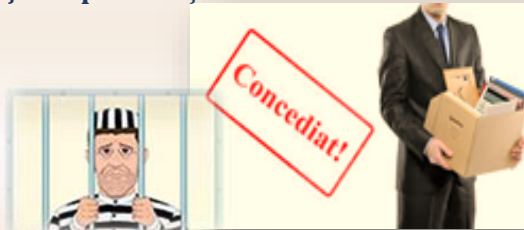
Contravențională

Aplicată de Autoritatea Națională de Integritate (ANI) pentru abateri care nu constituie infracțiuni, dar afectează ordinea legală. Include avertisment scris și amenzi.

Penală

Aplicată de instanțe pentru infracțiuni care constituie fapte ilicite grave. Include pedepse cu închisoarea,

amendă penală, interdicții privind ocuparea funcțiilor publice și munca neremunerată.

În practica academică, depinzând de gravitatea abaterii, pot fi aplicate una sau mai multe tipuri de răspundere.

ACTE DE CORUPȚIE - INFRAȚIUNI

Conform Codului penal al Republicii Moldova, următoarele acte constituie infracțiuni:

- ⚖ Coruperea activă/pasivă
- ⚖ Traficul de influență
- ⚖ Îmbogățirea ilicită
- ⚖ Falsul în acte publice
- ⚖ Darea sau luarea de mită
- ⚖ Abuzul de putere sau abuzul serviciu

AUTORITĂȚI ANTICORUPȚIE AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE (ANI)

- ⚠ Controlul averii și intereselor personale
- ⚠ Verificarea conflictelor de interese și incompatibilităților
- ⚠ Aplicarea sancțiunilor pentru lipsa de integritate

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE (CNA)

- ⚠ Expertiză anticorupție
- ⚠ Evaluarea integrității instituționale
- ⚠ Testarea integrității profesionale

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE (SIS)

- ⚠ Verificarea candidaților la funcții publice
- ⚠ Testarea integrității agenților CNA și SIS
- ⚠ Gestionarea cazierului de integritate

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ABATERI DE INTEGRITATE ÎN MEDIUL ACADEMIC

INTEGRITATE ACADEMICĂ
ÎN MEDIUL UNIVERSITAR

”INTEGRITATEA NU ESTE DOAR O OBLIGAȚIE LEGALĂ, CI O VALOARE PROFESIONALĂ FUNDAMENTALĂ.”